

THE FUNCTION OF REASON (WHITEHEAD)

Drie lezingen

Veel geprezen, weinig gelezen.

Het is wellicht onjuist filosofen met elkaar te vergelijken. Maar volgens Hans Joachim Störig is Whitehead voor de Westerse filosofie even belangrijk als Kant.

Nadat hij 25 jaar wiskunde had gedoceerd (hij schreef met B. Russell *Principia Mathematica*) week hij op 63-jarige leeftijd uit naar de Verenigde Staten om filosofie te doceren. Zijn filosofie houdt rekening met de nieuwe verworvenheden van de natuurwetenschap (relativiteitstheorie en kwantummechanica). Tegelijkertijd is zijn denken vruchtbaar gebleken op talrijke domeinen, zoals theologie, biologie en maatschappij en heeft hij de aanzet gegeven tot een hele beweging, het procesdenken.

In zijn magnum opus *Process and Reality* tracht hij tot een abstract schema te komen, een kosmologie, waarmede aan alle aspecten van de menselijke ervaring wordt recht gedaan.

In hetzelfde jaar publiceert hij *The Function of Reason*, waarin hij zijn onderneming verantwoordt.

De volgende thema's worden verkend: de beperking van het reductionisme, de (ook wetenschappelijke) discussie over de zinvolheid van een teleologische benadering vooral in de biologie, de evolutietheorie en de evolutie van menselijke kennis.

Dit werkje is een van de eenvoudigste die Whitehead geschreven heeft, maar biedt ongetwijfeld een boeiende entree in het denken van een filosoof die ook in de 21^e eeuw nog van grote betekenis is.

Guido Dekeyser